

İSVEÇ KRALLIĞI

DÖNEMSEL DIŞ TEMSİLCİLİK RAPORU

Raporlama Dönemi: 2023 Ocak-Haziran

Raporu Hazırlayan: Stokholm Ticaret Müşavirliği

Ticaret Müşaviri: Gökhan ÖRNEK

Tablo 1- İsveç Ekonomisine İlişkin Temel Göstergeler

Ülke Adı	2021	2022	2021/2022 % Değişim	2022 (01-06)	2023 (01-06)	2022/2023 (01-06) % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar - Milyar \$)	628	585	-6,8	303,5	296,5	-2,3
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	5,1	2,6	-49,0	-0,7 (Q1) 1,5 (Q2)	0,4 (Q1) -0,8 (Q2)	-
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	60.084	55.706	-7,3	-	-	-
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,1	12,3	200	8,5	9,3*	9,4
İşgücü (Milyon)	5,1	5,2	2,0	5,1	5,2*	1,2
İşsizlik Oranı (%)	8,2	7,5	-8,5	7,3	7,3*	0
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	2,7	-4,5	-266,7	-0,4	2,0	600
İhracat (Milyar \$)	189,7	197,4	4,1	102,8	100,9	-1,8
İthalat (Milyar \$)	187,0	201,9	8,0	103,2	98,9	-4,2

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

* Temmuz 2023 verileri kullanılmıştır.

DEĞERLENDİRME

İsveç dünyadaki en gelişmiş ülkeler arasında yer almaktadır. İnovasyon, sürdürülebilirlik, birlikte yaratma ve eşitlik odaklı yaklaşımı esas alan dinamik bir ekonomiye sahiptir. İş ortamı, sürdürülebilirlik, küresel rekabetçilik, dil becerileri, verimlilik ve inovasyon gibi pek çok uluslararası endekste İsveç en üst sıralarda yer almaktadır. Uzun dönemli politikalar ve küresel yaklaşım sayesinde İsveç ekonomisi istikrarlı bir görüntü sergilemektedir.

İsveç 10,5 milyon nüfusu ile orta büyüklükte bir ülke olarak değerlendirilebilecek olmakla birlikte, 2022 yılı verilerine göre 585 milyar ABD Doları Gayrisafi Yurt İçi Hasılası (GSYİH), 55.706 ABD Doları gibi yüksek kişi başına düşen milli gelir düzeyi, 399,3 milyar ABD Doları dış ticaret hacmi ile ekonomik ve ticari açıdan önemli bir pazardır.

İhracata dayalı bir ekonomik büyüme politikası olan İsveç'te büyümenin temel dinamikleri güçlü ihracat, yatırımlar ve tüketimdir. Büyümenin temelindeki bu dinamikler, covid-19 pandemisi kaynaklı küresel ekonomik durgunluktan 2019 ve 2020 yıllarında olumsuz etkilenmiştir. Bununla birlikte İsveç ekonomisi 2021 yılındaki % 5,1'lik büyümenin ardından 2022 yılında da % 2,6 oranında büyüme sergilemiştir. 2021 yılında kurdaki (SEK/\$) olumlu gelişmelerin de etkisiyle 628 milyar ABD Dolarına ulaşan GYSİH, 2022 yılında büyümeye karşın ABD Doları'nın İsveç Kronu karşısında % 18 değer kazanması neticesinde 585 milyar ABD Dolarına gerilemiştir.

2023 yılının ilk çeyreğinde % 0,4 oranında büyüyen İsveç ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde ise % 0,8 oranında küçülmüştür. 2. çeyrekteki küçülme büyük ölçüde mal ihracatındaki düşüş ve stoklardaki azalmadan kaynaklanmıştır. Hane halkı tüketim harcamaları da dördüncü çeyrektir negatif gerçekleşmiştir. Ekonomideki daralmaya net ihracat -0,5, stoklardaki azalma ise -0,4 puan katkı sağlamıştır. 2022 yılının 2. çeyreğine kıyasla hane halkının reel harcanabilir geliri de % 3 azalmıştır.

İsveç, genel olarak enflasyon oranında oldukça düşük-durağan bir profil izlemekte ve enflasyon son yıllarda %2'nin üzerine çıkmamakta iken, 2022 yılında enflasyon İsveç için tarihi sayılabilecek seviyelere ulaşmış ve 2022 Aralık ayında % 12,3 olmuştur. Yaşanan gelişmelere bağlı olarak, enflasyonla mücadele kapsamında İsveç Merkez Bankası Riksbank 21 Eylül 2022 tarihinde politika faizini 1 puan arttırarak 1,75 olarak belirlemiş, sonrasında yapılan tedrici artışların neticesinde ise son olarak politika faiz oranını 27 Eylül 2023 tarihinden geçerli olmak üzere % 4'e yükseltmiş, tekrar artış yapılabileceği de vurgulanmıştır. Yaşanan gelişmeler neticesinde enflasyonda düşüş eğilimi gözükmemekte olup, Temmuz ayında % 9,3 olarak açıklanan enflasyon, Ağustos ayında ise % 7,5'e gerilemiştir. İsveç'te enflasyonun bir süre daha yüksek seyretmesi beklenmektedir.

İsveç ayrıca, istihdam politikaları ve nitelikli işgücünün arttırılması kapsamında işgücüne dayalı olarak uygulanan göç politikası ile işsizliğin en düşük seviyelerde seyrettiği ekonomilerden olagelmıştır. Bununla birlikte, işsizlik oranı 2020 yılının ardından 2021 yılında da % 8'in üzerinde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, 2022 yılında istihdam edilen kişi sayısı bir önceki yıla oranla 138.000 artmış ve çalışan kişi sayısı 5.197.000'ye yükselmiştir. Bu rakamlara göre 2022 yılında işsizlik 2021 yılına oranla 1,3 puan gerileyerek % 7,5 olmuştur. 2023 yılının ikinci çeyreğinde ise çalışan kişi sayısı 63.000 artarak 5.202.000 olarak gerçekleşmiş ve işsizlik oranı Temmuz ayında % 7,3'e gerilemiştir.

İhracat, ithalat ve dış ticaret hacminde belirgin artışlar kaydedilen 2021 yılının ardından İsveç'in dış ticaretindeki olumlu gelişmeler, İsveç Kronunun ABD Doları karşısında % 18 değer kaybettiği 2022 yılında yavaşlayarak da olsa devam etmiştir. Bu çerçevede, İsveç'in ihracatı bir önceki yıla göre % 4,1 artışla 197,4 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 8,0 artışla 201,9 milyar ABD Doları olmuştur. Bununla birlikte, 2020 yılında 5,5 milyar ABD Doları olan ticaret fazlası 2021 yılında 2,7 milyar ABD Dolarına gerilemiş, 2022 yılında ise İsveç 4,5 milyar ABD Doları dış ticaret açığı vermiştir. 2023 yılının ilk yarısında ise İsveç'in ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,8 azalarak 100,9 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 4,2 azalarak 98,9 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İthalattaki düşüşün ihracattaki düşüşü geçmesi neticesinde anılan dönemde İsveç 2 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir.

Tablo 2- İsviçre Dış Ticaretinin Genel Görünümü

Birim: Milyar ABD Doları	İsviçre'in Toplam İhracatı	Türkiye'nin İsviçre'ten İthalatı	Tr Pay (%)	İsviçre'in Toplam İthalatı	Türkiye'nin İsviçre'e İhracatı	Tr Pay (%)	Türkiye-İsviçre Toplam Dış Ticaret Hacmi
2020 (Yıllık)	155,1	1,61	1,0	149,6	1,21	0,8	2,82
2021 (Yıllık)	189,7	1,77	0,9	186,5	1,58	0,8	3,35
2022 (Yıllık)	197,4	2,02	1,0	201,9	1,58	0,8	3,60
2022 (01-06)	102,8	0,94	1,0	103,2	0,81	0,8	1,75
2023 (01-06)	100,9	1,15	1,1	98,9	0,80	0,8	1,95

Kaynak: İsviçre İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsviçre İstatistik Kurumu'ndan İsviçre Kronu olarak temin edilmiş olup, İsviçre Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2023 Ocak-Haziran

İsveç'in Dünyadan İthalatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 Ocak-Haziran	2023 Ocak-Haziran	Değişim %
27090090	Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar (Ham), Diğerleri	8,003,441,725	5,539,253,232	-31%
27101943	Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler (Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğerleri)	2,312,374,499	1,945,790,981	-16%
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	1,848,479,699	1,791,101,530	-3%
87038010	Diğer Taşıtlar (Sadece Elektrik Motorundan Tahrikli Olanlar, Yeni Olanlar)	1,550,742,989	2,756,636,586	78%
85171300	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	1,622,628,005	1,416,466,701	-13%
85176200	Hücreyel Ağlar için Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	1,478,762,832	1,496,560,477	1%
84713000	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	1,386,478,676	1,040,520,254	-25%
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	1,355,523,598	1,415,919,899	4%
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni olanlar)	718,594,454	780,899,463	9%
87089997	Traktörlerin, Diğer Kara Taşıtlarının Aksam, Parçaları (Diğerleri)	664,526,477	762,321,759	15%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2022 yılında en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2023 Ocak-Haziran

İsveç'in Dünyaya İhracatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 Ocak-Haziran	2023 Ocak-Haziran	Değişim %
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	3,479,716,658	2,868,125,728	-18%
27160000	Elektrik Enerjisi	1,905,730,888	1,299,953,303	-32%
87032319	Benzinli Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	2,523,816,558	2,830,696,251	12%
27101943	Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğer Yakıtlar (Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler)	2,426,817,101	1,849,407,456	-24%
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	1,806,724,149	1,752,479,230	-3%
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni Olanlar)	1,542,497,288	2,361,770,756	53%
26011200	Demir Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri, Aglomere Edilmiş	1,433,335,941	1,322,475,792	-8%
30021500	Dozlandırılmış veya Perakende Satışa Uygun Şekilde Ambalajlanmış veya Hazırlanmış Bağışıklık Ürünleri	1,251,361,417	1,896,966,806	52%
27101245	Hafif Yağlar ve Müstahzarları: Kurşunsuz Benzin	1,577,649,495	1,102,226,360	-30%
85176200	Hücreyel Ağlar İçin Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	1,271,488,900	1,113,604,251	-12%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2022 yılında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2023 Ocak-Haziran

Türkiye'nin İsveç'ten İthalatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 Ocak-Haziran	2023 Ocak-Haziran	Değişim %
26011200	Demir Cevherleri, Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri (Kavrulmuş Demir Piritleri Dahil), Aglomere Edilmiş	128,882,803	72,698,103	-44%
87033219	Dizel/Yarı Dizel Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm ³ <Silindir Hacmi<1600 Cm ³ (Sivil Kullanım İçin)	60,850,651	105,077,160	73%
47032100	İğne Yapraklı Ağaçlardan - Yarı Beyazlatılmış veya Beyazlatılmamış	42,398,285	38,897,993	-8%
48109230	Çok Katlı Diğer Kağıt ve Kartonlar; Sadece Bir Dış Tabakası Beyazlatılmış	36,500,793	23,177,773	-37%
72044910	Parçalanmış Olan Döküntü ve Hurdalar (Diğer Demir ve Çelikten)	37,024,286	22,184,534	-40%
72254060	Diğer Alaşımli Çelikten Diğer Yassı Hadde Mamulleri; Rulo Halinde Olmayan, Sıcak Haddelenmiş, Eni >= 600 mm, 4.75 <= Kalınlık <=10mm	20,087,631	32,338,853	61%
72044199	Pürüz Giderme ve Preslemede Meydana Gelen Çapaklar; Diğer (Diğer Demir ve Çelikten)	32,867,843	40,087,187	22%
84823000	Fıçı Makaralı Yataklar (Rulmanlar)	15,995,243	15,338,337	-4%
72254040	Diğer Alaşımli Çelikten Diğer Yassı Hadde Mamulleri; Rulo Halinde Olmayan, Sıcak Haddelenmiş, Eni >= 600 mm, Kalınlık >10mm	19,460,962	28,132,031	45%
39041000	PVC Polivinil Klorür (Karıştırılmamış, İlk Şekilde)	16,122,204	14,226,112	-12%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2022 yılında İsveç'ten en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2023 Ocak-Haziran

Türkiye'nin İsveç'e İhracatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 Ocak-Haziran	2023 Ocak-Haziran	Değişim %
73082000	Demir/Çelikten Kuleler ve Pilonlar	16,312,594	34,008,957	108%
87042191	Dizel/Yarı Dizel Yeni Taşıtlar, Silindir Hac.<2500 Cm3-Taş.Kap.< 5Ton (Sivil Kullanım İçin)	24,763,499	33,139,861	34%
84501190	Otomatik Çamaşır Makinası -6 kg <Kuru Çam. Kap<10 Kg	16,675,117	21,719,762	30%
84221100	Evlerde Kullanılan Bulaşık Yıkama Makineleri	16,846,520	11,708,302	-31%
61159500	Diğer Çoraplar-Pamuktan (T 12)	14,231,764	12,908,860	-9%
84129080	Diğer Motorlar ve Kuvvet Hasıl Eden Makinaların Aksam ve Parçaları, Diğerleri	16,498,393	4,948,910	-70%
84749010	Maden Cevherlerini Tasnif Etmeye, Ayırmaya, Yıkamaya Mahsus Makinalar İçin Demir Dökümçelik Dökümden Aksam, Parça	10,841,575	8,074,830	-26%
62046231	Kadın/Kız Çocuk için Pantolon/Kısa Pantolon, Şort vs. Denimden	11,726,652	7,031,265	-40%
57024200	Dokunmuş Halılar, Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları (Sentetik veya Suni Dokumaya Elverişli)	10,354,699	9,585,172	-7%
61091000	Tişört, Fanila, Atlet, Kaşkorse vb. Giyim Eşyası; Pamuktan (Örme veya Kroşe)	11,979,845	11,535,744	-4%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2022 yılında İsveç'e en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

DEĞERLENDİRME

İsveç Dış Ticareti

İsveç dış ticareti, Avrupa Birliği (AB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğinden kaynaklanan kurallara göre şekillenmektedir. AB üye ülkeleri arasında mal ticaretinde gümrük vergisi bulunmamakta ve 3. ülke ürünlerine yönelik Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulanmaktadır. Ayrıca diğer Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ve AB üye ülkeleri arasında 1994'te yapılan anlaşma ile oluşturulan Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) kapsamında, AB üyesi olmayan Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn da tek pazara dahil edilmiştir. Ülkemizle İsveç arasında ikili ticarete ilişkin tüm uygulamalar ise DTÖ hükümleri ve AB ile ticari ilişkilerimizin temelini oluşturan Gümrük Birliği çerçevesinde şekillenmektedir.

DTÖ verileri çerçevesinde İsveç 2022 yılında % 0,8 pay ile dünya ticaretinde en fazla ihracat yapan ülkeler sıralamasında 34 üncü sırada yer almıştır. En fazla ithalat yapan ülkeler sıralamasında 31 inci sırada yer alan İsveç'in dünya ithalatından aldığı pay % 0,8 olmuştur. Ülkemiz ise 2022 yılında % 1,0 pay ile en fazla ihracat yapan 29 uncu ülke olurken, ithalatta ise % 1,4 pay ile en fazla ithalat yapan 20 nci ülke konumunda bulunmaktadır.

2023 yılının ilk yarısında ise İsveç'in ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,8 azalarak 100,9 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 4,2 azalarak 98,9 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Yine aynı dönemde İsveç'in dış ticaret hacmi % 3 düşüşle 199,8 milyar ABD Doları seviyesine gerilemiş ve İsveç anılan dönemde 2 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir. İsveç'in dış ticaretinin miktar bazlı değişimi incelendiğinde ise ihracat aynı kalırken ithalatının % 2 oranında daraldığı görülmektedir.

İsveç'in 2023 Ocak-Haziran dönemindeki ihracatının bölgesel dağılımı incelendiğinde, ihracatın % 73,4'ünün Avrupa kıtasına yapıldığı dikkat çekmekte olup, bunun % 55,5'i AB 27 ülkelerine gerçekleşmiştir. İsveç'in ihracatının % 12,4'ü Amerika; % 10,9'u Asya; % 1,8'i Afrika ve % 1,0'ı ise Okyanusya ve Antarktika bölgelerine yapılmıştır. İthalatta Avrupa kıtasının ağırlığı % 83,8 ile daha da bariz olup, bunun % 67,4'ünü AB 27 ülkeleri oluşturmaktadır. Diğer bölgelerden ithalat incelendiğinde; Asya'nın % 9,8; Amerika'nın % 4,8; Afrika'nın % 1,1 ve Okyanusya ve Antarktika'nın % 0,5 pay sahibi olduğu görülmektedir.

İsveç'in en çok ihracat ve ithalat yaptığı ülkeler arasında komşu ülkelerin ağırlığı dikkat çekmektedir. 2023'ün ilk yarısında İsveç'in en fazla ihracat yaptığı ilk 5 ülke; Almanya (% 10,9); ABD (% 9,4); Norveç (% 9,2); Danimarka (% 7,1) ve Finlandiya (% 6,7) olarak sıralanırken, ülkemiz % 1,1 pay ile 4 sıra yükselerek 14 üncü sırada yer almıştır. İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 5 ülke ise; Almanya (% 16,8); Norveç (% 10,7); Hollanda (% 10,4); Danimarka (% 6,4) ve Belçika (% 5,4) olarak sıralanırken, ülkemiz % 0,8 pay ile İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 21 inci ülke olmuştur.

İsveç'in 2023 Ocak-Haziran döneminde ihracatının sektörel dağılımı incelendiğinde; % 44,3 ile en büyük payı makine ve ulaşım ekipmanları sektörünün aldığı görülmekte olup, bunu % 15,2 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 10,5 ile mineraller; % 9,2 ile odun ve kağıt ürünleri, % 7,8 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımı ve diğer ürünler takip etmektedir. Makine ve ulaşım ekipmanları sektöründe kara taşıtları (% 15,1); sanai makineler (% 14,5); elektronik-haberleşme (% 9,5) alt

grupları özellikle dikkat çekmektedir. İsveç'in 2023 yılının aynı döneminde ithalatının sektörel dağılımı incelendiğinde ise; % 44,2 ile makine ve ulaşım ekipmanlarının ihracatın yanı sıra ithalatta da ilk sırada geldiği görülmekte olup, bunu % 13,2 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 10,9 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımları; % 8,1 ile mineraller ve % 2,7 ile odun ve kağıt ürünleri takip etmektedir. Hesaplamalarda diğer (% 20,9) başlığı altında sıralanan gıda, içecekler ve tütün (% 10,9); tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı (% 4,4) ile mobilya (% 1,3) ise ihracatımız açısından potansiyel arz eden ürün grupları arasında yer almaktadır.

Türkiye-İsveç İkili Ticari İlişkiler

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ticari ilişkilerin gelişimi incelendiğinde; 2020 yılında 1,21 milyar ABD Doları olan İsveç'e ihracatımızın 2021 yılında % 31 artışla 1,58 milyar ABD Doları olarak gerçekleştiği, 2022 yılında ise aynı seviyede kaldığı; İsveç'ten ithalatımız 2020 yılında 1,61 milyar ABD Doları iken, 2021 yılında % 10 artışla 1,77 milyar ABD Dolarına, 2022 yılında ise % 14 artışla 2,02 milyar ABD Dolarına yükseldiği görülmektedir. Bu gelişmeler çerçevesinde İsveç ile ikili ticaret hacmimiz 2022 yılında % 7,5 artışla 3,60 milyar ABD Doları seviyesine ulaşmış olup, ülkemiz aleyhine 440 milyon ABD Doları ticaret açığı kaydedilmiştir.

2023 Ocak-Haziran döneminde ise 2022 yılının ilk yarısına oranla İsveç'e ihracatımız % 1 azalışla 0,8 milyar ABD Doları, ithalatımız % 22 artışla 1,15 milyar ABD Doları, dış ticaret hacmimiz ise % 11 artışla 1,95 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ticarete sanayi ürünlerinin ağırlığı dikkat çekmektedir. İsveç'e ihracatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün; demir-çelikten kuleler; dizel/yarı dizel taşıtlar; otomatik çamaşır makineleri; bulaşık makineleri; pamuktan çoraplar; motor-makine aksam ve parçaları; maden makinaları için demir ve çelik dökümden aksam ve parçalar; kadın/kız çocuklar için pantolonlar ve şortlar; dokunmuş halılar; pamuktan tişört, fanila ve atletler olmuştur.

2022 yılında İsveç'ten ithalatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün ise; demir cevherleri; dizel/yarı dizel binek otomobilleri; odun hamurları; çok katmanlı kağıt ve kartonlar; demir ve çelik talaş ve döküntüleri; alaşımli çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den küçük); demir-çelikten çapaklar; rulmanlar; alaşımli çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den büyük) ve PVC olarak sıralanmıştır.

Ürün grupları (SITC) bazında yapılan değerlendirmede; makine ve ulaşım ekipmanları, malzemelere göre sınıflandırılmış mamul ürünler ve muhtelif mamul eşya ön plana çıkarken; ithalatımızda ise makine ve ulaşım ekipmanları, yakıt hariç hammaddeler, malzemelere göre sınıflandırılmış mamul ürünler, kimyasallar ve ilgili ürünler dikkat çekmektedir.

2023 Ocak-Haziran dönemi ikili ticaretimiz 2'li harmonize sistem kodlarına göre incelendiğinde ise İsveç'e ihracatımızda; 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (131 milyon ABD Doları); 87- motorlu kara taşıtları (121 milyon ABD Doları); 61- örme veya kroşe giyim eşyası (76 milyon ABD Doları); 73- demir veya çelikten eşya (71 milyon ABD Doları); 85- elektrikli makine ve cihazlar (62 milyon ABD Doları); İsveç'ten ithalatımızda ise 87- motorlu kara taşıtları (210 milyon ABD Doları); 72- demir ve çelik (202 milyon ABD Doları); 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (187 milyon

ABD Doları); 48- kağıt ve karton (98 milyon ABD Doları); 26-metal cevherleri (73 milyon ABD Doları) ilk 5 ürün grubu olarak dikkat çekmektedir.

İkili Ekonomik – Ticari Gündem

Ülkemiz ve İsveç arasında 2014 yılında imzalanan Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) Anlaşması ile kurulan Türkiye-İsveç JETCO Birinci Dönem Toplantısının 05 Mayıs 2021 tarihinde video konferans yöntemiyle yapılması ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin gelimi açısından önemli bir gelişme olmuştur. Anılan toplantıda İsveç ile ticaret hacmimizi, önümüzdeki dönemde dengeli bir biçimde arttırmak için 5 milyar ABD Doları seviyesine çıkartma hedefi belirlenmiş olup, ikili ticari ilişkilerde anılan potansiyelin mevcut olduğu değerlendirilmektedir.

Türkiye-İsveç 2. Dönem JETCO Toplantısı ile anılan toplantıyla eşzamanlı olarak düzenlenecek ve iki ülke iş dünyasının temsilcilerini bir araya getirecek bir İş Forumunun 2023 yılı başında Stokholm'de gerçekleştirilmesi planlanmış, ancak ortak bir tarih üzerinde mutabakat sağlanamamıştır.

Diğer taraftan, Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirilen NATO Zirvesi öncesinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, İsveç Başbakanı Sayın Ulf Kristersson ve NATO Genel Sekreteri Sayın Jens Stoltenberg arasında yapılan görüşme sonrasında yayımlanan basın açıklamasında: müttefikler arasındaki savunma ticareti ve yatırımlarında hiçbir kısıtlama, engel veya yasak olmaması gerektiği ve bu tür engellerin kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılacağı; Türkiye ve İsveç'in Türkiye-İsveç Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) aracılığıyla ekonomik işbirliğini artırma konusunda anlaşığı; her iki ülkenin de ikili ticaret ve yatırımların geliştirilmesine yönelik fırsatların en üst düzeye çıkarılmasına gayret edecekleri; AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ile vize serbestisi de dahil olmak üzere İsveç'in Türkiye'nin AB katılım sürecini canlandırma yönündeki çabalarını aktif olarak destekleyeceği hususlarına da yer verilmiştir.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ekonomik ve ticari ilişkilerdeki potansiyeli açığa çıkarmak açısından iki ülke iş dünyasının düzenlenecek çeşitli etkinlikler suretiyle temas ve işbirliğinin artırılması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, İsveç'e yönelik gerçekleştirilecek iş ve ticaret heyetleri, fuar katılımları, iş ziyaretleri, yerel firma kurulumu gibi faaliyetlerin mevcut potansiyelin realize edilebilmesi açısından son derece önemli olduğu değerlendirilmektedir.